

Begrijpend lezen

Groep 5 · medio · referentieniveau 1F

NAAM

DATUM

SCORE / 20

Lees eerst de tekst. Beantwoord daarna de vragen die eronder staan. Kijk je werk na met het antwoordblad achterin.

TEKST 1

1 Laat ons sloffen dragen in de klas!

- 2 Ik vind dat wij sloffen mogen dragen in de klas. In de winter zijn onze schoenen buiten koud en nat. Zit je daar de hele dag op, dan krijg je ijskoude voeten. Met sloffen aan blijf je juist lekker warm.
- 3 Sloffen zijn ook gezellig. Het lokaal voelt dan een beetje als thuis. Mijn vriend Mika en ik hebben allebei sloffen met een dierenkopje erop. Elke ochtend moeten we lachen als we ze aantrekken.
- 4 En het wordt nog rustiger ook. Op sloffen hoor je bijna geen voetstappen. Meester Onno zei laatst dat de klas veel stiller werd toen wij op sokken liepen. Als iedereen sloffen draagt, werkt de hele groep fijner.
- 5 Sommige kinderen zeggen: "Dan wordt de vloer vies." Maar dat is zo opgelost. Je laat je natte schoenen bij de kapstok staan en trekt je sloffen aan. Zo blijft het lokaal juist schoner. Daarom vind ik dat elke klas een slob-dag mag proberen. Wie doet er mee?
- 6 Duco, groep 5

167 woorden

Vragen bij tekst 1

- 1 Wat moet je met je natte schoenen doen volgens Duco?**
 - A** Ze bij de kapstok neerzetten
 - B** Ze op de verwarming zetten
 - C** Ze mee naar buiten nemen
 - D** Ze onder de tafel schuiven
- 2 Wat wil Duco met dit stukje bereiken?**
 - A** Hij wil uitleggen hoe je zelf sloffen kunt maken
 - B** Hij wil de lezer overtuigen om sloffen te dragen
 - C** Hij wil vertellen welke sloffen zijn vriend Mika heeft
 - D** Hij wil waarschuwen dat natte schoenen snel stuk gaan

3 Sommige kinderen denken dat de vloer vies wordt van sloffen. Wat zegt Duco daarover?

- A Volgens hem moet de meester vaker vegen**
- B Volgens hem worden vooral de sloffen vies**
- C Volgens hem blijft het lokaal juist schoner**
- D Volgens hem maakt dat echt niet uit**

TEKST 2

1 Op sleetocht met de husky's

- 2 Wybe (9) ging in de winter naar Lapland, helemaal in het noorden van Finland. Daar reed hij op een slee die door husky's werd getrokken. De schoolkrant stelde hem een paar vragen.
- 3 Hoe voelde de tocht?
- 4 Supergaaf! De husky's renden hard over de sneeuw. Ik zat warm ingepakt onder een dikke deken. Mijn wangen werden ijskoud, maar ik lachte de hele tijd.
- 5 Waren de honden lief?
- 6 Heel lief. Voor de tocht mocht ik ze aaien. De voorste hond heette Nanoek. Hij blafte vrolijk en kwispelde toen we vertrokken.
- 7 Wat vond je het mooiste?
- 8 De stilte tussen de bomen. Alles was wit en de lucht kleurde zachtroze. Soms hoorde je alleen de adem van de honden. Dat vergeet ik nooit meer.
- 9 Wybe wil later nog een keer terug. 'Dan neem ik mijn zusje mee', zegt hij.

139 woorden

Vragen bij tekst 2

4 Waar ging Wybe in de winter naartoe?

- A Naar het zuiden van Zweden, in de bergen.**
- B Naar een dierentuin met husky's in Nederland.**
- C Naar een besneeuwd pretpark dicht bij zijn school.**
- D Naar het hoge noorden van Finland, in Lapland.**

5

In regel 4 zegt Wybe: 'Mijn wangen werden ijskoud, maar ik lachte de hele tijd.' Wat kun je hieruit opmaken?

- A** Hij genoot van de tocht, ook al was het koud.
- B** Hij wilde eigenlijk het liefst zo snel mogelijk naar huis.
- C** Hij lachte vooral omdat de husky's steeds bijna omvielen.
- D** Hij had er meteen al spijt van dat hij meeging.

6 Waar gaat deze tekst vooral over?

- A** Hoe je een husky moet trainen en verzorgen.
- B** Hoe Wybe zijn tocht met de husky's beleefde.
- C** Waarom het in Lapland vaak zo ontzettend koud is.
- D** Hoe de schoolkrant van Wybe gemaakt wordt.

TEKST 3

1 De regenboog op de knie

- 2 Tijdens het tikkertje spelen rende Suus achter haar vriendin Wies aan. Toen struikelde ze over een boomwortel. Boem! Ze viel languit op het gras en stootte haar knie. Het deed even flink pijn, en er kwam een klein rood plekje.
- 3 "Kijk eens, mama," zei Suus die avond. De plek was nu blauw geworden. "Gaat dat ooit weer over?"
- 4 Mama knikte. "Onder je huid ligt een piepklein adertje. Dat is een beetje gaan lekken. Daardoor zie je die blauwe kleur. Maar je lichaam ruimt het rustig weer op."
- 5 De dagen daarna keek Suus elke ochtend naar haar knie. Eerst was de plek paars. Toen werd hij groen aan de rand. Later kreeg hij zelfs een gele gloed.
- 6 "Het lijkt wel een regenboog!" lachte Suus.
- 7 Aan het eind van de week was de plek bijna verdwenen. Alleen een lichtgele veeg bleef nog even zitten. Trots liet Suus hem aan Wies zien. Haar eigen lichaam had de regenboog helemaal zelf weer opgeruimd.

164 woorden

Vragen bij tekst 3

- 7 Hoe kwam Suus ten val en stootte ze haar knie?
- A Ze botste tegen haar vriendin Wies.
 - B Ze gleed uit op het natte gras.
 - C Ze struikelde over een boomwortel.
 - D Ze stootte haar knie tegen een steen.
-
- 8 Suus roept: 'Het lijkt wel een regenboog!' Waarom vindt ze dat haar knie op een regenboog lijkt?
- A Omdat er een echte regenboog aan de lucht stond.
 - B Omdat de plek nat werd en ging glimmen.
 - C Omdat haar knie elke dag een beetje dikker werd.
 - D Omdat de plek na elkaar veel kleuren kreeg.
-
- 9 Waar gaat dit verhaal vooral over?
- A Hoe het lichaam een blauwe plek zelf weer opruimt.
 - B Hoe je een echte regenboog kunt natekenen.
 - C Waarom je bij het tikkertje voorzichtig moet zijn.
 - D Hoe Suus en Wies goede vriendinnen werden.

TEKST 4

- 1 Kom kijken naar de ijsbloemen!
- 2 Op de eerste echte vriesdag houdt weerclub De Vorstkijkers een vriesochtend op het schoolplein.
- 3 Wat gaan we doen?
- 4 We zoeken samen naar rijp op de takken, de spinnenwebben en het hek.
- 5 Ook kijken we naar de ijsbloemen die de vorst op de koude ramen tekent.
- 6 Wanneer beginnen we?
- 7 We starten om kwart voor acht, want in de vroege ochtend is de rijp nog het mooist.
- 8 Als de zon opkomt, smelt alles langzaam weg.
- 9 Wat neem je mee?
- 10 Trek warme handschoenen aan en neem een vergrootglas mee, dan zie je elk ijskristal van dichtbij.
- 11 Wie een foto maakt, mag die ophangen op het weerbord in de gang.
- 12 Doe je mee? Laat het voor vrijdag even weten aan juf Wilma van groep 5.

Vragen bij tekst 4

- 10** Hoe laat begint de vriesochtend?
- A** Om kwart over acht.
 - B** Om kwart voor acht.
 - C** Om halfacht 's morgens.
 - D** Om acht uur precies.
-
- 11** Waarom houdt de weerclub de vriesochtend juist heel vroeg?
- A** Later moeten de kinderen weer naar de les.
 - B** Later is het schoolplein te druk om te kijken.
 - C** Later smelt de rijp weg als de zon opkomt.
 - D** Later is het buiten te koud om te spelen.
-
- 12** Wat wil de weerclub vooral met deze oproep?
- A** Kinderen leren hoe je ijsfoto's maakt.
 - B** Kinderen uitleggen hoe rijp buiten ontstaat.
 - C** Kinderen waarschuwen dat het glad is.
 - D** Kinderen uitnodigen voor de vriesochtend buiten.

TEKST 5

1 Hotel Zoem in de tuin

2 Zaterdag 11 januari

3 Vandaag kreeg ik een gaaf plan. Op school vertelde de juf over insectenhôtels. Daar kunnen kleine beestjes in schuilen. Ik wil er ook een! Ik zocht meteen spullen bij elkaar: een oude houten kist van zolder, holle bamboestokjes en een paar dennenappels. Weggooien hoeft niet, ik gebruik gewoon wat we al in huis hebben.

4 Zondag 12 januari

5 Samen met opa Herman ging ik aan de slag. Hij zaagde de bamboestokjes op maat. Ik stopte ze netjes in de kist, dicht tegen elkaar. Daartussen propte ik de dennenappels en een stuk boomschors. "Elk holletje is straks een slaapkamer," zei opa. Ik moest lachen. Mijn hotel heet Hotel Zoem.

6 Maandag 13 januari

- 7 Vanmorgen hing ik het aan de schutting, op een plekje uit de wind. Nu is het nog koud en stil. Toch is het hotel al open! In de winter kruipen lieveheersbeestjes er weg voor de kou. En in de lente? Dan komen de wilde bijen. Dan zoemt het hier pas echt.
- 8 Warre

167 woorden

Vragen bij tekst 5

- 13** Waarom hoefde Warre niets te kopen voor zijn insectenhotel?
- A** Omdat hij spullen gebruikte die ze al in huis hadden
 - B** Omdat opa Herman alle spullen zelf voor hem had gekocht
 - C** Omdat hij de spullen van de juf op school kreeg
 - D** Omdat een insectenhotel bijna nooit nieuwe spullen nodig heeft
-
- 14** Waar gaat dit dagboek vooral over?
- A** Hoe opa Herman vroeger zelf een groot insectenhotel bouwde
 - B** Hoe Warre een insectenhotel maakt en in de tuin hangt
 - C** Welke dieren er in de winter en de lente langskomen
 - D** Hoe Warre op school van de juf les kreeg

TEKST 6

- 1 De rietdekker maakt daken van riet**
- 2 Op een oud huis in Rietveen ligt geen dak van pannen, maar van riet. Wie legt dat er zo netjes op? Dat is Coen. Hij is rietdekker. Dat is zijn beroep.
- 3 Hoe gaat het werk?
- 4 Coen haalt bundels droog riet uit de sloot en van het land. Hij klimt op een ladder en legt de stengels laagje voor laagje op het dak. Met een houten plank klopt hij het riet stevig aan. Zo houdt het dak de regen goed tegen. Een rieten dak kan wel dertig jaar meegaan.
- 5 Leren van elkaar
- 6 Coen werkt niet alleen. Zijn leerling Jorne geeft de bundels aan en kijkt goed toe. Stap voor stap leert Jorne het vak. "Je moet geduld hebben", zegt Coen. "Elk dak is weer anders."
- 7 Aan het eind van de dag glimt het gouden dak in de zon. Coen is er trots op. Zo blijft dit oude ambacht bestaan.

154 woorden

Vragen bij tekst 6

15 Waar gaat deze tekst vooral over?

- A** Hoe je riet uit de sloot haalt.
- B** Hoe oud de huizen in Rietveen zijn.
- C** Hoe Coen een dak van riet maakt.

16 Waarom klopt Coen het riet met een houten plank stevig aan?

- A** Dan gaat het gouden dak mooier glimmen.
- B** Dan kan Jorne de bundels sneller aangeven.
- C** Dan hoeft hij niet meer op de ladder.
- D** Dan houdt het dak de regen goed tegen.

TEKST 7

1 Zo maak je je eigen adventskalender

- 2 In december tellen veel kinderen af tot de kerstdagen. Met een zelfgemaakte adventskalender open je elke dag één klein zakje. Reyer maakte er samen met zijn zusje eentje, en jij kunt dat ook. Zo doe je het.
- 3 Wat heb je nodig?
- 4 Je hebt 24 kleine zakjes nodig, een lang lint, 24 wasknijpers en een stift. Verzamel ook kleine verrassingen: een tekening, een nootje, een snoepje of een lief briefje.
- 5 Zo maak je hem
- 6 Schrijf met de stift op elke wasknijper een getal, van 1 tot en met 24.
- 7 Stop in elk zakje een kleine verrassing en knijp het dan dicht met de bijbehorende wasknijper.
- 8 Span het lint tussen twee haakjes of over een tak, zodat het strak hangt.
- 9 Hang de zakjes daarna door elkaar aan het lint. Zo weet je niet welke verrassing waar zit.
- 10 Vanaf 1 december maak je elke dag één zakje open. Vraag een volwassene om te helpen bij het ophangen. En voor je het weet is het kerst!

163 woorden

Vragen bij tekst 7

17 Waarom hang je de zakjes door elkaar aan het lint?

- A** Zodat je vooraf niet weet welke verrassing waar zit.
- B** Zodat de zakjes op volgorde van 1 tot 24 blijven.
- C** Zodat het lint tussen de twee haakjes strak blijft.
- D** Zodat je elke dag twee zakjes tegelijk kunt opendoen.

18 Waarom kun je bij het ophangen beter een volwassene om hulp vragen?

- A** Een volwassene weet welke verrassing in welk zakje zit.
- B** Het lint moet strak en hoog hangen, en dat is best lastig.
- C** Een volwassene mag altijd als eerste een zakje opendoen.
- D** Zonder een volwassene werkt de stift niet op de wasknijper.

Opzoeken (studievaardigheid)

19 Je maakt een werkstuk over de zonnebloem. Je wilt opzoeken hoe hoog een zonnebloem kan worden. Je typt je vraag in de zoekmachine en krijgt vier zoekresultaten. Welk resultaat geeft antwoord op je vraag?

A **tuintips.nl · tuintips.nl/zaaien**
Zaai de pitten in het voorjaar en geef de plant elke dag wat water.

B **zadenshop.nl · zadenshop.nl/zonnebloem**
In dit zakje zitten vijftig pitten om zelf zonnebloemen te kweken.

C **plantenweb.nl · plantenweb.nl/zonnebloem**
Een zonnebloem kan wel drie meter hoog worden en groeit heel snel.

D **schoolnieuws.nl · schoolnieuws.nl/wedstrijd**
De klas van juf Ans won de prijs voor de allermooiste zonnebloem.

20 Je bekijkt de website van zwembad De Golfslag. Bovenaan staan vier tabbladen. Je wilt je opgeven voor zwemles. Op welk tabblad klik je?

A Home **B** Openingstijden **C** Contact **D** Zwemlessen

Begrijpend lezen

Groep 5 • medio • referentieniveau 1F

Antwoorden

Bij elk antwoord staat waar het bewijs in de tekst staat (de regel) en een korte uitleg. Nakijken werkt het best samen.

#	GOED	BEWIJS	UITLEG
1	A	r. 5	In regel 5 staat dat je je natte schoenen bij de kapstok laat staan en dan je sloffen aantrekt. De verwarming, mee naar buiten of onder de tafel komen in de tekst niet voor.
2	B	hele tekst	Duco noemt allerlei voordelen van sloffen (warm, gezellig, rustig, schoner) en eindigt met de vraag 'Wie doet er mee?' in regel 5. Zo probeert hij de lezer te overtuigen. Hoe je sloffen maakt of dat schoenen stukgaan staat er niet, en de sloffen van Mika zijn maar een detail.
3	C	r. 5	In regel 5 noemt Duco eerst het bezwaar dat de vloer vies wordt en geeft daarna de oplossing: je laat je natte schoenen bij de kapstok staan. Daardoor blijft het lokaal juist schoner. Hij zegt niet dat het niet uitmaakt en ook niet dat de meester meer moet veggen.
4	D	r. 2	In regel 2 staat dat Wybe in de winter naar Lapland ging, helemaal in het noorden van Finland. De andere plaatsen worden in de tekst niet genoemd.
5	A	r. 4	In regel 4 staat: 'Mijn wangen werden ijskoud, maar ik lachte de hele tijd.' Het woord 'maar' laat zien dat Wybe de tocht leuk vond, ook al had hij het koud.
6	B	hele tekst	Het hele interview, van regel 2 tot en met regel 9, gaat over de sleetocht die Wybe met husky's maakte. De kou en de schoolkrant komen kort voor, maar zijn niet waar de tekst over gaat.
7	C	r. 2	In regel 2 staat dat Suus tijdens het tikkertje over een boomwortel struikelt en op het gras valt. Daardoor stoot ze haar knie.
8	D	r. 5	Suus vergelijkt haar knie met een regenboog omdat de blauwe plek achter elkaar veel kleuren krijgt: eerst paars, dan groen en later geel (regel 5-6). Net als een regenboog dus.
9	A	hele tekst	Het verhaal laat zien hoe een blauwe plek vanzelf geneest: mama legt uit dat het lichaam het opruimt (regel 4), en aan het eind is de plek er zelf weer af (regel 7). Dat is de hoofdgedachte.
10	B	r. 7	In regel 7 staat dat de club om kwart voor acht start. De andere tijdstippen komen niet in de tekst voor.
11	C	r. 7-8	In regel 7 en 8 staat dat de rijp vroeg in de ochtend het mooist is, want als de zon opkomt smelt alles langzaam weg. Daarom begint de club juist heel vroeg. De andere redenen staan niet in de tekst.
12	D	hele tekst	De hele tekst is een oproep: de club kondigt de vriesochtend aan (regel 2) en vraagt aan het eind 'Doe je mee?' (regel 12). Het hoofddoel is kinderen uitnodigen om mee te doen, niet foto's leren maken, uitleg geven of waarschuwen.
13	A	r. 3	Warre schrijft dat weggooiën niet hoeft en dat hij gewoon gebruikt wat ze al in huis hebben: een oude kist, bamboestokjes en dennenappels (r. 3). Daarom hoeft hij niets te kopen. Opa zaagde alleen de stokjes op maat (r. 5) en de juf vertelde alleen over insectenhôtels (r. 3), dus die gaven geen spullen. Dat een hotel bijna nooit nieuwe spullen nodig heeft, staat er niet.
14	B	hele tekst	Het dagboek beschrijft in drie dagen hoe Warre een insectenhotel bedenkt, samen met opa in elkaar zet en aan de schutting hangt (r. 3-7). Daar gaat de hele tekst over. Opa hielp alleen met zagen (r. 5), en de dieren in de winter en lente (r. 7) en de les van de juf (r. 3) gaan maar over een klein stukje van de tekst.
15	C	hele tekst	De titel (r. 1) en de hele tekst gaan over rietdekker Coen die daken van riet maakt. Het riet uit de sloot halen is maar één stap uit zijn werk (r. 4), en de leeftijd van de huizen (r. 2) is niet het onderwerp.

#	GOED	BEWIJS	UITLEG
16	D	r. 4	In r. 4 staat dat Coen het riet stevig aanklopt: 'Zo houdt het dak de regen goed tegen.' Het aankloppen zorgt er dus voor dat de regen buiten blijft. Het glimmen komt door de zon (r. 7), Jorne geeft alleen bundels aan (r. 6) en op de ladder klimmen hoort juist bij het werk (r. 4).
17	A	r. 9	In regel 9 staat dat je de zakjes door elkaar hangt, zodat je niet weet welke verrassing waar zit. Het leuke is juist dat de volgorde niet klopt; strak hangen hoort bij het spannen van het lint (regel 8), en volgens regel 10 open je elke dag maar één zakje.
18	B	r. 8-10	Volgens regel 8 moet het lint strak gespannen worden, bijvoorbeeld over een tak, en regel 10 raadt aan een volwassene om hulp te vragen bij het ophangen. Dat past bij elkaar: een lint hoog en strak ophangen lukt lastig in je eentje. De andere keuzes kloppen niet: je weet juist niet welke verrassing waar zit, over als eerste openmaken staat niets, en de stift gebruik je zelf.
19	C	opzoeken	De zoekvraag is hoe hoog een zonnebloem kan worden. Alleen het resultaat van de plantensite noemt echt een hoogte: wel drie meter. Het tuintips-resultaat gaat over zaaien en water geven en noemt geen hoogte, het webshopresultaat noemt wel een getal, maar dat gaat over het aantal pitten in het zakje, en het nieuwsbericht gaat over een klas die een prijs won. Bij een opzoekvraag kies je het resultaat dat het gevraagde feit echt noemt, en niet een resultaat dat alleen over hetzelfde onderwerp gaat of dat een getal over iets anders geeft.
20	D	opzoeken	Je wilt je opgeven voor zwemles. Het tabblad voor de zwemlessen gaat precies daarover en legt uit hoe je je aanmeldt. De startpagina heet bezoekers welkom en geeft een algemeen overzicht, het tabblad met de openingstijden laat zien wanneer het zwembad open is, en het tabblad met de contactgegevens geeft het adres en telefoonnummer; geen daarvan vertelt hoe je je opgeeft voor zwemles. Bij navigeren op een website kies je het tabblad dat past bij wat je wilt doen, en niet een tabblad dat alleen over dezelfde plek gaat.

Liever online oefenen?

Op oefenplaneet.nl licht na elke vraag op waar het antwoord in de tekst staat – met directe uitleg en voortgang per onderwerp.

